

فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا
په اروپا کی دمیشه افغانانو د تولنو فدراسیون

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe - FAROE

6 نوامبر 2017 هالند

گزارش

کنفرانس بین المللی

عوامل رشد روز افزون افراطیت و بنیاد گرایی اسلامی در افغانستان

Causes of ongoing expansion of radicalism & Islamic fundamentalism in Afghanistan

آقای شمس آریا، گردانندگی کنفرانس را بر عهده داشت. گرداننده، سر ساعت 2 بعد از ظهر مجلس را با معرفی کوتاه آجندای عهده داشت کنفرانس و با تذکر برخی از مسایل تخنیکی آغاز نمود.

بدین ترتیب، هجدهمین کنفرانس سالانه فدراسیون سازمان های پناهندگان افغان در اروپا (فارو) زیر نام "عوامل رشد روز افزون افراطیت و بنیادگرایی اسلامی در افغانستان" بتاريخ چهارم نوامبر 2017 در شهر لایدن / هالند آغاز گردید. درین کنفرانس بیش از 150 نفر، نمایندگان نهاد ها و شخصیت های مستقل از سرتاسر جهان (افغانستان، تاجیکستان، کانادا و کشورهای اروپایی) اشتراک ورزیده بودند.

بخش اول :

مراسم افتتاحیه

آقای محمدشاه فرهود نایب رئیس فدراسیون، کنفرانس را افتتاح نمود. طی سخنرانی افتتاحیه، گفتند که فدراسون، از 1999 یعنی از تاسیس تا امروز میزبان برگزاری کنفرانس های مختلفه بین المللی بوده و اینک نیز هجدهمین کنفرانس علمی خود را در مورد یکی از معضلات میرم کشور ، منطقه و جهان برگزار می نماید... فعالیت های فدراسیون را که در حوزه های گوناگون انجام یافته و کماکان ادامه دارد اینگونه برشمردند:

دفاع مستمر از حقوق پناهندگان و پناهجویان در اروپا، روشنگری و برگزاری کنفرانس های علمی، دفاع و حمایت از حقوق بشر، آله فشار مدنی علیه دولت افغانستان و کشور های زیربیط بین المللی ... متعاقب آن، سیاسگذاری از اشتراک کنندگان کنفرانس صورت گرفت... و در پایان سخنرانی، به پاس شهدای گمنام سال 2017 در افغانستان، دعوت شد تا برای یک دقیقه ، همه حضار به پا بایستند.

بخش دوم

سخنرانی ها و پرزنتیشن ها

کنفرانس 6 نفر سخنران داشت و هر سخنران نتایج تحقیقات شانرا از طریق سخنرانی و پرزنتیشن ، ارائه می کردند. از آنجایی که موضوع افراطیت و بنیاد گرایی ، سنجش ها، بررسی ها و تحقیقات مختلف را می طلبد، در این کنفرانس نیز سخنرانان ابعاد متفاوت این موضوع را مورد بررسی قرار دادند. سخنرانان ، طیف های گوناگون سنی ، جنسی و علمی را تشکیل می دادند.

سخنرانان :

1. داکتر داود علی نجفی
2. بانو لوته هیدستروم
3. پروفیسور اکرم اکبروف
4. بانو رنگینه کارگر
5. آقای سیلاب لاهو
6. کانید داکترا رضا حسینی

1. داکتر داود علی نجفی

داکتر نجفی فعلاً رئیس نهادی بنام " سازمان حقوق بشر افغانستان " ، از داخل افغانستان/کابل به کنفرانس هالند اشتراک ورزیده بودند. عنوان سخنرانی شان - عوامل داخلی رشد بنیادگرایی در افغانستان - بود. بررسی های این سخنرانی را در رابطه عوامل رشد داخلی بنیاد گرایی می توان اینگونه فشرده ساخت :

- شرح مختصر رشد تاریخی 120 ساله بنیاد گرایی اسلامی در افغانستان و کشورهای اسلامی
- ضعف مفرط دولت و عدم اراده قوای خارجی در مهار کردن جنگ و افراطیت
- بیکاری و فقر به حیث عامل پیوستن جوانان به گروه های مذهبی افراطی
- نارضایتی مردم و فقدان روشنگری و فعالیت سالم و گسترده در بین مردم
- حمایت، تجهیز و تمویل مالی کشور های منطقه و جهان بر وفق منافع خود، از افراطیت و بنیادگرایی

2. بانو لوته هیدستروم

خانم هیدستروم، سخنگوی اسبق حزب سبز های سویدن در پارلمان سویدن و مسؤل کمیته سویدن در افغانستان، یکی از افغانستان شناسان با تجربه است که سال های زیادی را در افغانستان در رفت و آمد بوده و تجارب خوبی از معضلات و جنگ های افغانستان دارد. تمرکز بحث خانم لوته، در مورد مباحثی مانند: فرهنگ صلح و خشونت، جدایی و محرومیت، دسترسی به سلاح و برندگان واقعی جنگ، فکر کردن به حیث قدرتمند ترین سلاح ... خانم هیدستروم مسایل مختلف مربوط به جنگ و تروریسم افغانستان را با تیزبینی علمی و تجربی ارائه نمود... بزرگنمایی مدیا از تروریست ها را محکوم کرد و این دستکاری های مدیایی را جزئی از بازی بزرگ دانست. در بخشی از نتیجه گیری خود گفتند: فکر کنید و انتخاب کنید که چه کسی هستیم؟ چه کسی می خواهیم باشیم، کدام طرف من هستیم، چرا من در آن سمت هستیم؟

داکتر احمد هدایت

داکتر هدایت یکی از همکاران فعال فارو در کشور انگلستان که از سالیان متمادی به این طرف، از انگلستان در کنفرانس های فدراسیون اشتراک مینمایند. و ترجمه های حضوری مجلس را از انگلیسی به دری و پشتو و از دری و پشتو را به زبان انگلیسی به عهده داشته اند.

درین کنفرانس نیز، سخنرانی بانو لوته هیدستروم را که بزبان انگلیسی ارائه گردید، البته فشرده آنرا بعد از ختم سخنرانی بزبان دری ترجمه نمودند. و از آنجا که متن سخنرانی بسیار عالی تهیه شده، داکتر هدایت متن سخنرانی بانو لوته را بعداً بطور کامل بزبان دری ترجمه خواهند کرد .

3. پروفیسور داکتر اکبروف

پروفیسور اکبروف اکادمیسین در اکادمی مهندسی و استاد در دانشگاه دوشنبه تاجیکستان ، بنابر دعوت فدراسیون از تاجیکستان/ دوشنبه، در کنفرانس اشتراک ورزیده بودند. ایشان سخنرانی خود را زیر نام - تجربه جنگ داخلی 5 ساله تاجیکستان با نهضت اسلامگرا و راه حل این منازعات - ارائه کردند. هرچند جنگ افغانستان و جنگ داخلی تاجیکستان، تفاوت های فراوان دارد اما تجربه حل منازعه در تاجیکستان می تواند به درد هر وضعی بخورد که درگیر جنگ داخلی با اسلامگرا هاست. پروفیسور اکبروف در مورد جنگ داخلی با - نهضت اسلامی تاجیکستان - (از 1992 تا 1997) و راه های حل این منازعات ، به نکات و تجارب زیرین تأکید داشتند:

- روشنگری و تبلیغات سالم در بین مردم و پشتیبانی مردم از روند بازسازی و توضیح جنگ ، ویرانی و افراطیت اسلامی
- گفتگوی دولت با قومندان های مجاهدین از موضع قدرت و بازسازی مناطق زیر سیطره قومندان ها
- خلق اشتغال و مبارزه جدی با فقر و بیکاری و جذب مجاهدین در کار باز سازی و تأمین معیشت شان
- با تأکید بر دولت سکولار ، امضای پیمان صلح با مخالفین اسلامگرا
- نقش سازنده سازمان ملل متحد و کشور های منطقه در مصالحه ملی تاجیکستان

4. بانو رنگینه کارگر

بانو رنگینه کارگر عضو ولسی جرگه افغانستان، از کابل به کنفرانس هالند اشتراک ورزیده بودند. خانم کارگر در مورد - تأثیرات منفی افراطیت و بنیادگرایی روی زنان افغانستان - سخنرانی نمودند. بانو کارگر به حیث شاهد عینی در مورد خشونت عمومی علیه زنان، بیکاری و فقر زنان، مدرسه های زنانه ... سخنرانی کردند. افغانستان که به گره گاه جنگ و خشونت علیه زن تبدیل شده است، محتوای سخنرانی را تشکیل میداد. بحث شان در نکات زیرین خلاصه می گردید :

- خشونت سنتی و دولتی علیه زنان افغانستان
- گسترش فرهنگ خشونت بر زنان بوسیله افراطیون مذهبی
- مدرسه های زنانه و ترویج روحیه متعصبانه در اشرف المدارس
- شورای علما و سکوت شان در مورد انتحار و انفجار های روزانه و بر عکس تبلیغ متداوم شان در مورد بخشی از آزادی های زنان بنام فحشا، مانند حق انتخاب پوشش، و شرکت در برنامه های هنری و موسیقی
- اگر زنان متحد شوند و به آزادی برسند، سلطه و فرهنگ بنیادگرایی و تروریسم زایل شده و سرانجام نابود می گردد

5. آقای سیلاب لاهو

آقای لاهو یکی از جوانان متخصص و آگاهی است که در کنفرانس های فارو همیشه اشتراک نموده و نقش برآزنده ای را ادا میکند. اینک نیز، پرزنتیشن خود را با تصاویر متعدد، ارائه نمود. عنوان پرزنتیشن "حمایت مالی از تروریسم و بنیادگرایی" بود. رابطه تروریسم و بنیادگرایی با مسایل اقتصادی توضیح گردید. درین پرزنتیشن به موارد ذیل پرداخته شد :

- کشور ها و نهاد های ذیدخل در قضیه تروریسم و بنیادگرایی ؟
- تئوریسن های افراطیت اسلامی در منطقه و جهان ؟
- مقدار پولی که برای تروریسم و بنیادگرایی به مصرف میرسد ؟
- تروریسم به حیث یک پروژه اقتصادی، خلق بحران و حامیان مالی آن
- مصرف پول در مدارس و پوهنتون های مذهبی، مؤسسات خیریه، NGO ، احزاب افراطی مذهبی...
- نتیجه : تروریسم جنگی و افراطیت مذهبی، بعد از دهه نود، بخاطر منابع انرژی خاورمیانه و آسیای مرکزی و مقاصد استراتژیک دیگر به میدان آورده شده و از طرف مراجع معین ، حمایت میگردند..

6. کاندید دکترا رضا حسینی

آقای رضا حسینی محصل مقطع دکترا در رشته تاریخ در دانشگاه لایدن و محقق در رشته علوم اجتماعی و اسلام شناسی دانشگاه لایدن. پرزنتیشن آقای حسینی در مورد امکان استفاده از تجربه دوره پادشاهی اکبر در هند را ، ارائه می نمود. اکبر در کشوری پادشاه بود که صد ها دین، زبان، فرهنگ و قوم در آن موج میزد. آقای حسینی در مورد ویژگیهای دوره اکبر و درس هایی تاریخی که از آن برای رفع بحران و مبارزه علیه تروریسم می توان استفاده کرد، به نکات زیرین توجه داشتند.

- دوره اکبر در هند دوره تنوع فرهنگی است
- دوره تنوع دینی ، تنوع قومی و تنوع زبانی
- مدارا و تحمل عقاید و رفتار دیگران عامل ثبات و استحکام است
- اکبر توانست از طریق تلفیق و پذیرش تنوع فرهنگی، درکنار هم بودن، پادشاهی متمدن و با ثبات را ایجاد کند
- نتیجه: شناخت خود و دیگران، پذیرفتن و احترام گذاشتن به تنوع، باعث آن می گردد که در جامعه تعصب و افراطیت زایل گردد.
- در افغانستان کنونی، افراطیت و تعصب در هر شکلی که باشد(مذهبی، قومی، زبانی، سیاسی...) اگر جایش را بطور آگاهانه ، احترام به تنوع فرهنگی نگیرد، تروریسم و افراطیت نابود نخواهد شد.

بخش سوم

پرسش ها و پاسخ ها

گردانندگان : داکتر موسی صمیمی و پوهاند توردقیل میمنگی

درین بخش ، داکتر صمیمی و پوهاند میمنگی مجلس را گردانندگی میکردند، ایشان در ابتدا بر اهمیت برگزاری چنین همایشها که از طرف فارو دایر میگردد اشاراتی داشت ، هر شش نفر سخنرانان اصلی کنفرانس به استیژ آمدند و در فضای آزاد و دموکراتیک به سوالات حضار پاسخ ارائه نمودند. پرسش ها اکثرا بر محور استقرار صلح و ثبات و چگونگی خاتمه دادن به تروریسم و افراطیت می چرخید. برخی از سوالات برین نکته تأکید داشت که آیا کنفرانس موجوده می تواند یک راه حل برای وضعیت خونبار افغانستان ارائه نماید؟ گردانندگان و سخنرانان به این گونه پرسش ها پاسخ میدادند که کنفرانس می تواند پیشنهادات و راه حل های خود را در قطعنامه ارائه نموده و به تمامی مراجع و مردم ارسال نماید. کنفرانس های علمی جنبه اجرایی ندارند فقط می توانند پیشنهادات خود را برای رفع بحران و پایان دادن به تروریسم، پیشکش نمایند.

بخش چهارم

ابراز نظر های کوتاه

داکتر عزیز گردیزی در مورد تفاوت بین (بنیاد گرایی، افراطیت، تروریسم و دهشت افگنی) بحث نموده و هر ترم و اصطلاح را بطور مشخص تعریف و تفاوت های شانرا تشریح نمودند. **داکتر حنان روستایی** در مورد عوامل خارجی رشد تروریسم و بنیادگرایی صحبت نموده اضافه کردند که عامل اصلی تمامی بدبختی های مملکت مداخله کشور هایی است که بخاطر منافع اقتصادی و استراتژیک خود افغانستان را به میدان خیز و خاکستر تبدیل کرده اند.. **امیر همایون** به

نماینده از مرکز فرهنگی کاتب در هالند در مورد عوامل رشد تروریسم بویژه حمله بالای یک قوم و مذهب را نسل کشی نامیده و توضیحاتی در مورد اسلام واقعی و تروریسم ارائه داشتند. **انجنیر لیاقت لعلی** در مورد رشد بنیادگرایی صحبت های کوتاه شانرا ارائه داشته و یک قطعه شعر خود را که در همین فضا سروده شده بود، به خوانش گرفتند.

بخش پنجم

تهیه و تصویب قطعنامه

خوانش قطعنامه بوسیله بانو منیژه نادری

قطعنامه کنفرانس

عوامل رشد روزافزون افراطیت و بنیادگرایی اسلامی در افغانستان

۴ نومبر ۲۰۱۷

فارو، فدراسیون سازمان های پناهندگان افغان مقیم اروپا (FAROE) به تاریخ ۴ ماه نومبر ۲۰۱۷ کنفرانس سالانه خود را در شهر لایدن هالند ناظر بر مطالعه عوامل رشد روز افزون افراطیت و بنیادگرایی اسلامی در

افغانستان دائر نمود که در آن بیش از ۱۲۰ ذوات صاحب نظر افغان ، شامل فرهنگیان، نمایندگان نهاد های اجتماعی- کلتوری افغان ها از کشور های مختلف به شمول افغانستان، تاجکستان، آلمان، فرانسه، سویدن، اسپانیا، دنمارک، اطریش، بلجیم، کانادا، آلمان، فنلند و شهر های مختلف هالند اشتراک نموده بودند که از هر طیف مردم شریف افغانستان و اندیشه های متنوع فکری و سیاسی آنان نمایندگی می نمود. این گردهمایی طبق معمول به طریق دموکراتیک و با روحیه وحدت ملی برگزار گردید.

هدف تدویر این کنفرانس فراهم ساختن زمینه برای تبادل نظر میان افغان های مقیم اروپا بود ، تا بر مبنای نتایج تحقیقات علمی انجام یافته در افغانستان، تاجکستان، آلمان ، سویدن، انگلستان و هالند به تشخیص دقیق عوامل رشد پدیده بیگانه و زیانبار افراطیت و بنیادگرایی در کشور که میتواند صلح و ثبات در افغانستان را برای دهه های آینده صدمه بزند، بپردازند. جست و جوی راه ها و تدابیر برای متوقف ساختن رشد این پدیده خطرناک از طریق مباحثه آزاد میان اشتراک کنندگان کنفرانس در فضای احترام متقابل دومین هدف این کنفرانس را تشکیل میدهد.

با در نظر داشت ارزیابی محتوی سخنرانیها و پرزنتیشن ها که وقف بررسی عوامل داخلی و خارجی رشد افراطیت و بنیادگرایی بمثابه عامل اصلی دهشت افگنی و چگونگی توقف این رشد در سایر کشور ها شده بود و مطالب مطرح شده توسط اشتراک کنندگان کنفرانس، نکات ذیل بحیث نتایج بحث ها در این همایش نشانی گردیده و بحیث مواد قطعنامه این کنفرانس در مواد زیر با موافقت اکثریت اشتراک کننده گان تصویب گردید تا به مراجع و ارگان های مرتبط به موضوع اعلام گردد:

۱- در بخش عوامل داخلی نکات ذیل در خور توجه دانسته شدند:

الف: فقر و بیکاری توأم با بیسوادی باعث افتادن جوانان به دام گروه های نظامی افراطگرا که معاش قابل ملاحظه به افراد جنگی خویش میپردازند، میگردد. علاوه فقر و ناداری عده ئی از والدین را وادار به فرستادن اطفال شان به مدارس دینی میکند، مدرسی که سمارق وار در طی ۱۶ سال گذشته با منابع تمویل مشکوک در همه ولایات افغانستان تأسیس گردیده اند و به اطفال لیلیه و سه وقت نان میدهند. اکثریت قریب به اتفاق این مدارس اطفال را با طرز تفکر مبتنی بر افراطیت و بنیادگرایی شستشوی مغزی میکنند. وزارت های تعلیم و تربیه، داخله و حج و اوقاف افغانستان با بی تفاوتی از کنار این مشکل می گذرند و از پذیرش مسولیت مبارزه با این خطر بالقوه طفره میروند. جامعه مدنی بخصوص رسانه ها میتوانند با افشأ و تقبیح هر چه بیشتر این پدیده زیانبار بالای حکومت افغانستان فشار بیاورند تا باشد به بی تفاوتی در برابر ترویج وسیع افراطیت و بنیادگرایی در افغانستان خاتمه داده شود.

ب: سقوط ارگان های محلی حاکمیت در بخش نظامی و امنیتی و نتیجتاً در بخش ملکی اکثرأ ناشی از عدم تحرک و بی مسولیتی رهبری قوای امنیتی در رساندن بموقع قوای کمکی و مهمات ضروری به قطعات تحت محاصره در محلات میباشد و باعث افتادن وسایط نظامی مهم و مهمات به دست گروه های نظامی افراطی و بنیادگرا و تقویه روحیه آنها میشود. لازم است هر قول اردو قطعات واکنش سریع با مسولیت و پاسخ گو برای کمک به قطعات تحت محاصره و مبارزه با همچو تهدید ها داشته باشد و به سربازان قطعات محلی رهنمود دقیق برای از بین بردن وسایط در صورت عقب نشینی داده شود.

ج: واگذاری و لسوالی ها بشکل درازمدت به گروه های مسلح افراطی در حکم دادن پایگاه های داخلی به این گروه ها بوده و برای آنها زمینه شستشوی مغزی اطفال و خلق پایه اجتماعی از طریق آمیزش و نفوذ در بین باشندگان بومی را مساعد میسازد. گروه های نظامی افراطگرا و لسوالی های تحت کنترل خویش را بحیث تخته خیز نظامی برای اشغال مناطق همجوار استفاده میکنند. لازمست حکومت افغانستان این شیوه تسلیم طلبانه را ترک گوید.

د: کشتار تعداد هر چه بیشتر مردم ملکی توسط حملات گروه های افراطی و بنیادگرا، از جانب این گروه های قاتل، موفقیت بزرگ تلقی می‌گردد. دولت افغانستان بر مبنای حکم صریح قانون اساسی مکلف به تأمین امنیت جانی و حیات باشندگان این کشور است. در عمل وقوع متواتر حملات دهشت افکنی و وسعت متزاید تلفات ملکی حاکی از عدم توانایی حکومت افغانستان در دفاع از امنیت و حیات مردم ملکی میباشد. باتأسف حکام فعلی افغانستان و پشتیبانان خارجی این حکومت، منجمله کشور های اروپائی، مرگ هزاران فرد ملکی در هر شش ماه را صرفاً با تقبیح زبانی استقبال مینمایند. دول عضو اتحادیه اروپا باید متوجه این واقعیت باشند که بنا به حضور گسترده شان در افغانستان برای حمایت از حکومت این کشور، در برابر مردم افغانستان نیز مسؤلیت سیاسی و اخلاقی دارند. علاوه بیش از سه صد هزار تبعه افغان الاصل اتحادیه اروپا، خواستار اقدامات مؤثر این اتحادیه و دول عضو اش برای جلوگیری از تلفات ملکی در افغانستان میباشند.

و: بنیادگرایان و افراطیون مذهبی شناخته شده، طالبان و داعش با آثار مهم تاریخی و میراث بزرگ فرهنگی ما نیز دشمنی میورزند. حکومت افغانستان در عمل علاقمندی و توجهی به حفظ این آثار نشان نمیدهد. امید مردم با فرهنگ ما، در هماهنگی با یونسکو، با تشکیل گروههای داوطلب محلی از این آثار که مثل هویت فرهنگی و مدنیتی ما می باشند، با دقت و حس مسؤلیت بیشتر نگهداری نمایند، زیرا عملاً نیروهای امنیتی مناطق ذیربط بنا بر موجودیت فساد قادر به حفاظت از آثار باستانی نگردیدند.

ز: بیگانگی داعش و سایر دهشتگران با فرهنگ مردم افغانستان را میتوان در نقض صریح کرامت انسانی و تجاوز بر زنان در مناطق اشغالی شان و حملات انتحاری خونین شان بالای عبادتگاه های اهل تشیع افغانستان مشاهده کرد. حالانکه احترام به زنان که ناموس همه مردم محل شمرده میشوند، یک اصل قبول شده در افغانستان است. همچنان همزیستی و همدیگر پذیری کامل بین اقوام و مذاهب افغانستان طی اعصار و قرون رعایت گردیده ، و جزء مهم فرهنگ ما را میسازند. اعتراض همگانی در مقابل عاملین این نوع جنایات، بهترین راه مبارزه با آنها میباشد.

ح: زنان و اطفال آسیب پذیر ترین قشر قربانی وحشت و بربریت افراطیون دهشتگراند. همه امکانات داخلی و بین المللی باید در خدمت تدابیری مورد استفاده قرار گیرد که از امنیت و آزادی اطفال و زنان افغانستان در برابر چنین هیولای خونخوار بطور مسؤولانه حراست نمایند.

۲- در بخش عوامل خارجی اشتراک کنندگان کنفرانس به عوامل ذیل پرداختند:

الف: منافع اقتصادی و استراتژیک پای جهان غرب را به افغانستان کشانده است. حضور نظامی غربی ها وابسته به ادامه جنگ در افغانستان میباشد. از اینرو بخشی از اشتراک کنندگان کنفرانس بدین نظر بودند که برخی دول غربی به نحوی از نابودی کامل نیرو های نظامی افراطیون و بنیادگرایان جلوگیری میکنند تا دلیل حضور شان در افغانستان الی دستیابی به اهداف اقتصادی و استراتژیک شان عملاً موجود باشد. این نظر زنگ خطری است برای مردم افغانستان تا اقدامات و پالیسی های دول غربی را در پرتو منافع ملی خویش زیرکانه ارزیابی نموده و سپس در مورد آن موضعگیری کنند.

ب: کشور های همسایه افغانستان بخصوص پاکستان و ایران به منابع آبی افغانستان چشم طمع و زیاده خواهی دارند. آب افغانستان تا اکنون بطور رایگان و نا محدود به خاک ایران، پاکستان و ترکمنستان سرازیر میگردد. هر گاه در افغانستان صلح و امتیث برقرار گردد، این کشور میتواند آبهای خویش را مهار ساخته و به نفع مردم خویش مدیریت

کند. ادامه جنگ در افغانستان دسترسی به آب فراوان و رایگان را برای ایران و پاکستان تضمین میکند. تقویت افراطیت و بنیادگرایی و کمک مالی و تسلیحاتی به آنها در افغانستان سهلترین و ارزاترین وسیله برای ادامه جنگ است. به همین انگیزه دو کشور مذکور عامل رُشد افراطیت و بنیادگرایی در افغانستان میباشند. احداث بند های آب و برق از سوی سکتور های خصوصی و دولتی بحیث گامهای استوار در راه مدیریت کامل آبهای کشور، بهترین جواب به این همسایگان جنگ افروز خواهد بود.

ج: عربستان سعودی و سایر دول خلیج از چند دهه بدینسو می کوشند با تمویل مدارس بنیادگرا و تعلیم گاه های افراطیون مذهبی در آنطرف خط دیورند میدان جنگ را در افغانستان گرم نگهدارند تا از یکسو مصروفیتی برای بنیادگرایان و افراطیون محلی خویش در یک کشور دیگر خلق کنند. و از سوی دیگر خدمتی به فروشندگان اسلحه که از کانون های تشنج سود میبرند، بکنند. افشای راه ها و شیوه های تمویل، بلند بردن سطح آگاهی مردم دهات افغانستان، کوشش در راه بسته شدن همه مدارس فاقد منابع شفاف مالی و جواز فعالیت دولتی در این طرف خط دیورند و افزایش فشار بر پاکستان که نقش دلال کشور های خلیج را در صدور بنیادگرایان بین المللی برای تازه نگهداشتن آتش جنگ در افغانستان ایفا میکند، میتواند به این مداخلات خرابکارانه دول عضو اتحاد خلیج خاتمه دهد.

د: اشتراکنندگان کنفرانس تأکید جدی بر تأخیر ناپذیری برچیدن ساز و سامان و لانه های امن طالبان، داعش و سایر گروه های افراطی نظامی در داخل کشور، پاکستان و ایران نموده و خواستار تشدید فشار بر پاکستان و شناسایی این کشور بحیث پشتیبان و میزبان گروه های بنیادگرای مسلح از جانب مؤسسه ملل متحد، سایر کشور های همسایه و همه دول اروپائی شدند.

اشتراک کننده گان متن این قطعنامه و مواد یازده گانه مندرج آنرا با اکثریت آراء به تصویب رسانیدند.

بخش ششم

جمع بندی و پایان کنفرانس

بوسیله : انجنیر خالق نعمیت

انجنیر نعمت جمع بندی کنفرانس را به عهده داشت و تمامی نکات ضروری را (نکات تخنیکی و محتوایی) با حوصله مندی ، بطور تفصیلی و دقت تمام بر شمرد :

- کنفرانس ساعت 2 بعد از ظهر رسماً افتتاح گردید...
- سخنرانان هر کدام ، بر مبنای تحقیقات خویش، گوشه های مختلفه موضوع کنفرانس را بشیوه علمی شگافتند...
- در مورد نکات مهم و کلیدی هر شش سخنرانی، اشاره هایی صورت گرفت...
- پرسش ها در فضای آزاد و دموکراتیک مطرح شدند...
- پاسخ ها نیز از طرف گردانندگان و سخنرانان بشیوه عالمانه ارائه گردید...
- قطعنامه خوانده شد و بعد از تعدیلات به اکثریت آراء به تصویب رسید...
- از اشتراک کنندگان کنفرانس بار دگر ابراز امتنان و سپاسگزاری بعمل آمد

پایان گزارش کمیته فرهنگی فارو